Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre

NINA

Saksbehandler Trond Stensby **Vår ref.** 2022/6544-2 432.3 **Deres ref.** **Dato** 23.06.2022

Delegert sak - Rondane NP - motorferdsel - barmark - overvåkning i referanseelver - NINA

Vedtak

1.
Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Norsk institutt for naturforskning dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark. § 3, pkt. 6.1, for bruk av motorkjøretøy (suv eller pickup mindre enn 3,5 t) på vegen mellom Spranget og Rondvassbu.

2
Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Norsk institutt for naturforskning dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3 pkt. 3.2, for gjennomføring av EL-fiske i Storula i samband med vitenskaplig overvåking av naturtilstanden, jf. oppdraget fra Miljldirektoratet: Overvåking i referanseelver.

Dispensasjon og tillatelse blir gitt fordi tiltaket ikke er i strid med verneformålet, eller til skade for verneverdiene. Tiltaket er også i tråd med naturmangfoldlovens § 33, og målet med oppretting av nasjonalparker.

Vilkår:

1. Motorferdsel og el-fiske må gjennomføres i løpet av en dag i august 2022.
2. SNO v. Finn Bjormyr (mobtlf. 481 13 674) skal varsles før motorferdsel og EL-fiske blir satt i gang.
3. Denne tillatelsen må medbringes ved utøving av motorferdselen og under gjennomføring av EL-fisket.
4. Etter at prøvefisket er gjennomført skal vedlagte kjørebok leveres til forvatningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark innen 01.12.22.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Rondane nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

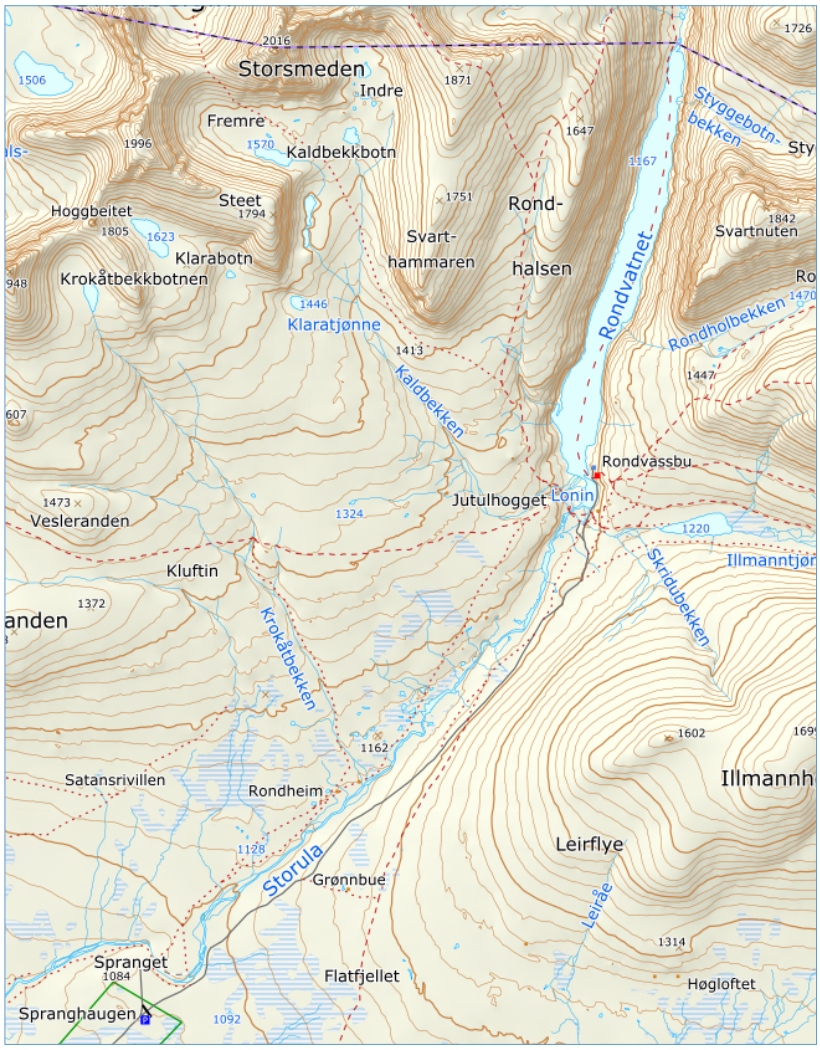
Dokumenter i saken
Søknad fra NINA v. Knut Marius Myrvold, datert 21.06.22.

Saksopplysninger
NINA v. Knut Marius Myrvold har e-post datert 21.06.22 søkt om:
«NINA skal gjennomføre undersøkelser i forbindelse med referanseelvprogrammet, som er et nasjonalt overvåkingsprogram av vassdrag, nå i sommer. Vi skal elfiske i Storula like ved Rondvatnet i august (dato er avhengig av værforholdene).

Vi søker dermed om tillatelse til å kjøre på Tjønnbakkvegen fra Spranget og til Rondvassbu med vanlig kjøretøy (suv eller pickup). Arbeidet er gjort på en dag.

Overvåkning i referanseelver - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)»

Det aktuelle område for prøvefisking og motorferdsel ligger i Rondane nasjonalpark, og er vist i figur 1.

Figur 1. Kartutsnitt – veg til Rondvassbu og Storula.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneformål – forskrift

Rondane nasjonalpark
§ 2 Verneformål
Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser
3.2. Fiske er tillatt i samsvar med lov om laksefisk og innlandsfisk m.v.

6.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Frydalen landskapsvernområde
§ 3 Vernebestemmelser
5. *Motorisert ferdsel*
5.1. Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.
5.2. Bestemmelsen i 5.1 er ikke til hinder for:
…
d) Motorferdsel på bilveien fra Tjønnbakken til bommen ved Måsåhusene.
e) Motorferdsel på bilveien fra bommen ved Måsåhusene til Spranghaugen i perioden 15. juni til 1. november.

Forvaltningsplan

s. 82

Dispensasjoner for motorferdsel skal være tidsbegrenset og antall turer skal tilpasses kjøretøy og transportvolum. Hovedprinsippet er at den transporten som gir minst konflikt med verneverdiene og andre brukerinteresser skal nyttes. Økonomiske vurderinger skal ikke tillegges avgjørende vekt.

s. 109

- Undervisning og forskning som kommer i konflikt med vernebestemmelsene skal søke forvaltningsmyndigheten om særskilt tillatelse. Slik aktivitet skal være i regi av en utdannings- eller forskningsinstitusjon.
- Ved søknader om forskningsvirksomhet i verneområdene etter § 4, prioriteres: - Fagområder med spesiell betydning/relevans for forvaltningen
    - Effektforskning på ulike aktiviteter der effektene kan ha innvirkning på verneformålet
    - Forskning på tilretteleggingstiltak som reduserer skadevirkninger av ulike aktiviteter
    - Prosjekter som er del av nasjonale eller internasjonale forsknings- eller overvåkingsprosjekter

Videreføring av prosjekter

- Undervisning og forskning som kan gjennomføres med tilnærmet samme verdi utenfor verneområdene, skal kanaliseres dit.

Vilkår som bør settes når det gis tillatelse til motorferdsel:

- Der samordning av motorferdsel med pågående overvåkning/forskningsaktivitet er mulig, skal det settes vilkår om slik koordinering. For forskning på villrein bør en søke å samordne aktiviteten med villreinutvalgets aktivitet, dersom det er mulig.
- Motorferdsel skal alltid begrenses til det som er høyst nødvendig og dispensasjon skal ikke gis dersom motorferdselen medfører unødig forstyrrelse på villrein og annet dyreliv.

Naturmangfoldloven

§ 33 Nasjonalpark

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

…

h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

§ 48

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt.

§ 8-12

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var

prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jamfør § 7.

Vurdering

Søknaden gjelder to forhold:
1. Motorferdsel på vegen fra Spranget til Rondvassbu.
Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt, og krever dispensasjonen etter naturmangfoldloven § 48.

Vegen fra Måsåhusene og fram til Spranget i Frydalen landskapvernområde er åpen for motorisert ferdsel i perioden 15. juni til 1. november.

2. EL-fiske i Storula.
Siden dette ikke er et fiske etter Innlandsfiskeloven, men et prøvefiske med vitenskaplig formål, kreves det dispensasjon fra verneforskriften, jf. naturmangfolloven § 48.

- - -
Vår vurdering er at det omsøkte tiltaket ikke er i strid med verneformålet, men i stedet er med på å ivareta verneverdiene i nasjonalparken. Rondvatnet har en historikk som forsura og fisketomt vatn. Det er derfor viktig å overvåke utviklingen av miljøkvaliteten i vassdraget.

Vassdraget er viktig i prosjektet *«Overvåkning i referanseelver»,* slik det er lagt fram i søknaden fra Norsk institutt for naturforskning og Milljødirektoratet:
Mål:

- Styrke datagrunnlaget for fastsettelse av referanseverdier i ulike elvetyper.
- Teste metodikk for tilstandsklassifisering i norske elver.
- Bidra til å oppfylle Norges rapporteringskrav med tanke på EUs vanndirektiv.
- Fange opp langsiktige endringer i vanntilstanden i norske vassdrag som skyldes menneskelige påvirkninger.
- De første årene av programmet har fokusert på å teste ut overvåkingsmetoder og å styrke datagrunnlaget for referansevassdrag.

Avsnittet ovenfor må, etter vår vurdering, sees i sammenheng med naturmangfoldloven § 33. Det går fram av § 33, at et mål med oppretting av nasjonalparker er å sikre referanseområder for overvåking av naturen.

Vidare er det vår vurdering at aktiviten knyttet til det planlagte prøvefisket ikke har et omfang som vil være til skade for verneverdiene. Prøvefisket vil foregå i løpet av en dag, og både bruk av bil vil ha et avgrenset omfang.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnkletten. NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel (naturmangfoldloven § 8).

Ulike overvåkingsprosjekt og rapportar har dokumentert at villreinen, p.g.a. stor menneskeligferdsel, ikke lenger trekker over aksen Mysusæter – Ronndvassbu. Jf. bl.a. NINA-rapport 339 og NINA-rapport 1013. Det omsøkte tiltaket vil likevel ha et avgrenset omfang som ikke vil gi vesentlige belastning på økosystemet (jf. naturmangfoldloven § 9 og 10). Det vil bli satt vilkår om motorstyrke og begrensninger i bruken av bil og motorbåt (jf. naturmangfoldloven § 12).

Konklusjon
Søknaden kan imøtekommes. Overvåking av vassdraget vil bidra til å ivareta verneformålet, samtidig som aktiviteten ikke har et omfang som vil være til skade for verneverdiene.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:
1 Kjørebok mal

Kopi til:

Jan Erik Reiten (DNT Oslo og Omegn)			
Eirin Berge			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Villreinutvalget for Rondane nord			
Villreinutvalget for Rondane nord			
Villreinnemnda for Rondane og Sølnkletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER
Statens naturoppsyn v/Finn Bjormyr			
Sel kommune	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
Ingunn Synstnes			